

Vuggestuens læreplan

Hvem er vi?

Vi er en dejlig vuggestue, beliggende i skønne rammer på en stille sidegade til Østerbrogade. Vi har 60 børn indskrevet fordelt på 5 stuer med 12 børn på hver. Stuerne kan lukke dørene, så der skabes ro på den enkelte stue. Vi har en dejlig legeplads, hvor der er god mulighed for fysisk udfoldelse og fordybelse i leg.

Vi åbnede i september 1999 og personalet er en god blanding af folk der har været her siden da og folk der er ansat senere. Det meste af personalet har været ansat i 8 år eller mere. Vi har mange studerende i praktik og har igennem tiden valgt at fastansætte nogle af de bedste.

Vuggestuens pædagogiske grundlag.

Børnesyn:

Her i vuggestuen møder vi barnet med respekt og ligeværd. Vores børnesyn tager udgangspunkt i, at barnet fødes med sociale og kommunikative kompetencer- at barnet bliver til i relationen med andre.

Det helt fundamentale for medarbejderne er at skabe tillid, omsorg, tryghed og nærvær. Fx. ved det første møde med familien ved indkøring af barnet i vuggestuen. Her bruger vi tid og ressourcer på at tage godt imod familien og organisere vores arbejde ud fra hvad der er bedst for barnet.

Når barnet er trygt og føler sig vel tilpas skabes der mulighed for udvikling, trivsel, dannelse og læring, ud fra barnet nærmeste udviklingszone.

Vi arbejder med at se det unikke i hvert enkelt barn og dets ressourcer. Vi oplever grundlæggende børn som kompetente og selvstændige. Børn ses som aktive med skabere af egen læring og udvikling i rammer, de voksne er ansvarlige for.

Vi inddrager børnene og det de er optagede af i beslutninger som fx. "hvor går turen hen i dag"?

Barnet skal føle sig set og forstået, og opleve, at det har en demokratisk stemme.

Dannelse og børneperspektivet i vuggestuen:

I vuggestuen ser vi dannelse som en proces hvor igennem værdier og viden forankres i barnets personlighed. Viden og værdier som barnet bærer med sig og bruger, når det, sammen med andre, skal begå sig i livet.

Vi vil bidrage til at barnet trygt og med tillid til sig selv og andre kan føle sig som en del af den omgivende verden

Vi lægger vægt på at de voksne omkring barnet viser barnet vejen i vuggestuelivet ved at gå foran som det gode eksempel.

Vi taler respektfuldt og omsorgsfuldt med hinanden, både børn og voksne. Vi drager omsorg for hinanden og tager højde for at tingene kan opfattes og forstås forskelligt fra person til person.

Medarbejderne ser det betydningsfulde ved at være åben, ved at tyde, formidle og italesætte, så det giver mening for barnet og fællesskabet.

Eks.: ”Se Jeppe! - Peter har en regnorm i hånden, han synes den er dejlig blød!” Peter prøver at give Jeppe regnormen, men han kan ikke lide at røre ved den. ”Peter ved du hvad? Jeppe vil ikke røre ved den, han vil gerne nøjes med at kigge, sådan er vi forskellige nogle gange.”

Vi er bevidste om at for at give børnene lige muligheder for at trives og udvikle sig, må vi ofte behandle dem forskelligt.

Eks.: Asta har i en periode brug for at komme på tur i barnevogn med et andet barn hver dag for at føle sig tryk og godt tilpas, det skal hun have lov til.

Eller: Magnus vil gerne lige have lov til at ”lande” om morgenen ved at lege lidt med biler på stuen, inden han skal ud på legepladsen.

Den pædagogiske opgave er at give børnene medindflydelse, så de kan forfølge deres interesser og projekter, men vi igangsætter også lege og helhedsprægede aktiviteter, som engagerer, udfordrer og giver nye input og mening for børnene.

Den pædagogiske udfordring ligger i at få sammenflettet de enkelte børns interesser i en meningsfyldt aktivitet for fællesskabet.

Eks.: Malte har kørt med tog i weekenden og fortæller og fortæller. Personalet fanger idéen og inviterer en gruppe børn med på tur til Svanemøllen station, for at vinke til togene. Om eftermiddagen sætter personalet og børnene højstolene på en lang række og leger tog, mens ”Se det lille tog” sangen spiller.

Medarbejderne er bevidste om at være imødekommende og positive i deres tilgang til børnene. Vi skal skabe god stemning. Det gør vi ved at være nærværende og engagerede i samspelet med børnene.

F.eks. gør vi os umage med at hilse på og se barnet i øjnene, når det møder om morgenen, at børnenes ideer bliver inddraget og taget med i leg, og at børnenes meninger bliver inddraget i fællesskabet med andre børn.

Smørhullets arbejde med dannelse er kendetegnet ved at være legende, intuitivt, lystbetonet, reflekteret og altid med udgangspunkt i børnenes perspektiver. **Leg og læring : I vuggestuen er leg og læring hinandens forudsætninger**

Børn lærer når de leger og leger for at lære.

Børn kan ikke lade være med at lege. Forskningen fortæller os at legen er en meget stor drivkraft, umulig at stoppe. "Leg handler om at udforske verden, så den bliver forudsigelig. Når børn leger, opstiller de hypoteser og afprøver dem, og formår på den måde at samle store dele af viden, der er nødvendig for at begå sig i verden"(Marc Malmdorf Andersen- BUPL).

I Smørhullet har de voksne ansvaret for at der er plads, tid og mulighed for at børnene kan lære sig noget.

Børnenes leg skal være båret af lyst og af nysgerrighed og glæde.

I vuggestuen ser vi det som vores opgave at støtte den leg børnene selv tager initiativ til, at hjælpe dem til at udvikle legen ved at sætte ord på, finde på nye veje i legen og guide i legen. Samtidig vil vi gennem vokseninitieret leg rammesætte et inkluderende miljø, som giver mulighed for deltagelse.

Eks.: 2 drenge leger tog på stuen, med et bilrat i træ, de er fordybede og har det sjovt. Alle skal på legepladsen og deres voksne foreslår at drengene tager bilrattet med ud, så legen kan fortsætte. Det lykkes og togturen bliver lang og med afstikkere til sandkassen og skoven.

Eks.: Der er børn på legepladsen som er forskellige i alder og har forskellige forudsætninger for at deltage i leg. En af de voksne, sætter en boldleg i gang, hvor alle boldene hældes ud af boldnettet og så henter børnene boldene og putter dem i nettet, mens den voksne siger deres navn. Den voksne ved, at her er der mange forskellige muligheder for deltagelse, nogle børn er meget effektive og kan hente 2 bolde ad gangen, andre hjælper med at holde nettet og er dejligt tæt på den voksne, andre igen hjælper med at pege på boldene.

Læringsbegrebet skal forstås bredt. Der er læring over hele dagen i vuggestuen.

I Smørhullet er vi opmærksomme på al den læring og udvikling, der kan være også i hverdagsrutinerne.

Eks.: Alma skal skiftes, den voksne viser Alma, at der bliver gjort klar med papir, skumklude og pose til lortebleen. Alma bliver hjulpet til at kravle op ad stigen til puslebordet. Undervejs snakker de to hyggeligt sammen om hvad der sker og Alma hjælper selv til ved at løfte numsen. Alma kravler selv ned og den voksne siger" så klarede vi det, os to, Alma!"

Børns læring sker gennem deres krop og sanser. Ved at sanse deres omverden, udvikler børnene deres forståelse af verden, og betydningen af deres egen rolle i den.

Erfaring spiller her en central rolle, for barnets erfaring med verden inden for et bestemt område, styrker barnets læring. Børn lærer gennem leg, kommunikation og sociale interaktioner.

I vuggestuen kan vi fx tage udgangspunkt i barnet eller gruppens engagement eller interesser, så børns læreprocesser opleves som meningsfulde for børnene. Vi skal sørge for, at barnet kan

bidrage til egen og andres læring. Vi skal støtte barnets nysgerrighed og tiltro til egne evner. Medarbejderne sørger for, at alle børn kan få rige og mangfoldige erfarings- og mestringsoplevelser.

Det betyder at det er medarbejderne der skaber rammerne for læring, fx når vi går i garderoben og hjælper børnene i overtøjet.

Medarbejderne har en bevidsthed om at børn ikke opnår læring ved instrumentel læring, men selv skal være deltagende.

Pædagogisk læringsmiljø:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette sker på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

De voksne bidrager til barnets grundstemning ved at hjælpe barnet med at skabe et positivt selvbillede. Vi møder barnet positivt og har en anerkendende tilgang til børnene. Eks.: To børn øver sig i at tage overtøjet af i garderoben, Peter vil hjælpe Ole, og hiver ham i jakken. "Hov Peter, du vil gerne hjælpe, det er så dejligt." Ole, Peter vil gerne hjælpe dig, må han det?" Det må Peter gerne og med lidt guidning får han hjulpet Ole ud af skoene. "Ej Ole det var da dejligt, at du har sådan en god ven som Peter, der hjælper!"

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn har mulighed for at udvikle engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber.

Barnet skal have nærværende og autentiske voksne, der undersøger, hvad børnene bliver optaget af og kan fordybe sig sammen med børnene. De skal opleve at de voksne gerne vil dem.

I vuggestuen arbejder vi med at skabe læringsmiljøer med muligheder for, at børnene kan gøre sig forskellige erfaringer. Fx når to børn mødes i sandkassen og gerne vil hinanden noget hvor sproget er nonverbalt. I det tilfælde vil den voksne være tæt på og kan hjælpe med at tolke og italesætte de gode intentioner. "Orv, Ida! Se Jonas vil også lege med bilen og sandet!" "I leger sammen I to, jeg finder en skovl til alt det sand."

Medarbejderne er bevidste om egen rolle, hvornår vi er foran, bagved eller ved siden af.

Medarbejdernes erfaring med det enkelte barn og de forskellige venskaber danner udgangspunkt, for den voksnes position i hvert enkelt øjebliksbillede. Nogle børn, kan lege selv og lærer bedst ved det, andre skal have en voksen med i legen og andre skal have hjælp til legeideer for at være med.

Eks. 4 børn er blevet på delfinstuen for at male et fællesbillede på et stort papir. Sarah et af børnene elsker at male, men har svært ved at sidde mere end 5-10 minutter ved bordet. Det ved den voksne og hun har stillet våde klude frem og sat et dukkehus m figurer til frem på gulvet et

lille stykke fra bordet. Sarah kan nu gå ned og lege, når hun ikke vil male mere og evt. komme op igen lidt senere. På den måde skaber den voksne rum for at Sarah kan deltage i den voksenplanlagte aktivitet.

Børnefællesskaber:

Det er i fællesskabet med andre at barnet lærer sig selv at kende og i vuggestuen får barnet mulighed for at opleve sig selv og verdenen sammen med andre børn.

Oplevelser og erfaringer får dybde og nuancer, når vi deler dem med andre. Eks.: Aya og Elin står og kigger på en snegl på legepladsen. De peger og piller ved sneglen og ender med at stå og skraldgrine. Over frokosten fortæller de de andre børn og de voksne om "neglen" på legepladsen og kommer til at grine igen.

Vi hjælper og støtter børn i at mestre balancen mellem at varetage egne behov og tage hensyn til andres behov. Det er væsentligt at støtte børnenes initiativ til samspil med andre børn, så de får erfaringer med deltagelse i fællesskaber.

Børnene oplever både i planlagte og spontane aktiviteter at være en del af et fællesskab. Eks.: Nogle børn finder på at kravle op i vindueskarmen og hoppe ned på madrassen under. Det tiltrækker flere børn også nogle, der ikke helt kan endnu, så må de voksne hen og "holde hånden under", så alle kan være med.

Vi arbejder bevidst med at give børnene en følelse af samhørighed og tilhørsforhold. Eks.: vi synger, danser og spiser sammen og den voksne siger: "Ej her sidder vi, alle hønsene sammen, hvor er det dejligt!"

Forældresamarbejdet:

I vuggestuen ser vi forældresamarbejdet som en væsentlig del af vores arbejde. Det er vuggestuen og forældrenes opgave at sikre at det daglige samarbejde er tillidsfuldt og konstruktivt.

Når barnet starter i vuggestuen, er det en bestemt voksen, der har ansvar for at tage imod barnet. Under indkøringsperioden, er der et tæt samarbejde med forældrene. Medarbejderen har ansvar for at lære barnet at kende og give barnet og dets forældre et tydeligt billede af "at det er mig der skal være sammen med dig".

Vi forventer at forældrene hjælper barnet i den proces. Fx ved at formidle nødvendig viden om barnet til medarbejderen. Eks.: "Pouls far er ude at rejse i øjeblikket og jeg tror han savner ham lidt, han bliver lidt nemt ked af det".

Det er vigtigt at forældrene over for barnet giver udtryk for at de har tillid til at de voksne i vuggestuen vil det bedste og tager vare på det. Det lille vuggestuebarn aflæser forældres reaktioner på situationer for at se hvordan de selv skal reagere.

Medarbejderen og forældrene taler løbende om barnets læring, trivsel, dannelse og udvikling. Medarbejderen er optaget af både hvordan det enkelte barn og børnegruppen trives.

Ved afhentning fortæller vi- måske ikke hver dag, men hyppigt hvad barnet eller børnegruppen er optaget af, om der er noget der har været svært, basale behov eller andet som er væsentligt i forhold til barnets læring, trivsel, dannelse og udvikling.

Eks.: Da Gustav bliver hentet fortæller hans voksne at det har været lidt svært i dag, Gustav har været mere ked af det end han plejer og er havnet i flere konflikter og er endt med at komme til at hive nogle af de andre i håret. ” Vi har prøvet at passe på Gustav og han kom på en tur i klapvogn med Celine og Pia til kildevældsparken, det var dejligt for ham” Gustavs mor bliver ked af det og spørger hvad der kan være årsagen. Der bliver vendt forskellige scenarier/ årsager og vi bliver enige om at vi sammen hjælper Gustav de næste par dage, i vuggestuen, ved at lade ham lege i mindre grupper og komme først ned at sove og derhjemme ved at Mor henter tidligt de næste dage.

Ved 2-årsalderen tilbydes forældrene en samtale om barnets trivsel og udvikling. Herudover er der mulighed for at holde samtale ved behov.

Et godt samarbejde er altid til gavn for barnet, og bidrager til at give barnet en oplevelse af sammenhæng mellem hjemmet og vuggestuen.

På forældremøde fortæller medarbejderne om børnegruppens læring, trivsel, dannelse og udvikling. De fortæller om dagligdagen, om særlige temaer som fx konflikter, søvn, sygdom, børnefamiliens udfordringer m.m.

Børn i udsatte positioner:

I Smørhullet tager vi udgangspunkt i, at alle børn i en periode kan befinde sig i en udsat position. Årsagerne kan være mange: flytning, familieforøgelse, skilsmisse, sygdom eller dødsfald i familien, udviklingspring, sygdom hos barnet og mange andre. Fælles for alle disse årsager er, at de resulterer i, at barnet har brug for en ekstra indsats fra personalet for at kunne deltage og trives i vuggestuelivet på lige fod med resten af børnene.

Når vi har børn i udsatte positioner, arbejder vi tæt sammen med forældrene for at hjælpe barnet. Det er essentielt at vi kommunikerer åbent om hvad der foregår.

Eks.: Nanna på Pandastuen er fra den ene dag til den anden blevet mere trist og kan ikke falde i søvn i sin krybbe efter frokost. Personalet taler med forældrene om Nanna mon er sløj, eller om de har nogen idé om hvad der kan være galt. Nannas forældre fortæller at Nannas mormor er blevet syg og at de er bekymrede derhjemme. Sammen lægger personalet en plan om hvordan de kan tale med Nanna om Mormor og om hvordan de sammen kan passe på hende i det næste stykke tid.

Nogle børn har udfordringer med sig når de starter i vuggestuen, igen er det vigtigt at personalet sammen med forældrene lægger en plan for, hvordan de sammen støtter barnet bedst.

Eks. Karl på 1 år er født 2 måneder for tidligt og det påvirker bl.a. hans motorik, han sidder f.eks. ikke helt stabilt. Personalet og forældrene aftaler at give Karl små pauser i løbet af dagen, så han ikke bliver for træt i kroppen. Det viser sig efter noget tid at, Karl skal bruge længere tid end de fleste andre børn til at falde til i vuggestuen og at han i en periode skal have en lur mere i vuggestuen end derhjemme, for at have overskud til at klare de mange indtryk. Forældrene skaber

mulighed for at give Karl kortere dage over nogle måneder og Karl falder til i eget tempo og trives og udvikler sig.

Sammenhæng

Vi arbejder bevidst på at skabe sammenhæng mellem børnenes verdener, både i overgangen fra hjem til vuggestue - i løbet af barnets vuggestuetid, og i overgangen fra vuggestue til børnehave.

Eks.: Klara skal starte på Sildestuen og Mette som tager imod tager sig god tid til at tale med Mor og Far, for at lære dem at kende: har det været en god barsel, hvad kan Klara lide at lege derhjemme, hvad laver forældrene til dagligt, hvordan putter de Klara og mange andre ting. Mette fortæller, så levende hun kan, om Sildestuens liv og rytme. Mette beder om at Klara får en evt. sut, bamse, dyne med de følgende dage og giver forældrene karten med hjem, som de sætter fotos på af Klaras familie. På den måde forsøger vi at kæde barnets verdener sammen.

Eks.: Søren skal starte i børnehaven. Malthe ringer over i børnehaven og spørger om han må komme på besøg med Søren og en anden dreng. Det må de gerne og Malthe af aftaler med Søren forældre, at han gerne må fortælle om Søren og hvad han godt kan lide at lave, til personalet i børnehaven. Besøget er en succes, Søren ser sin nye legeplads og han oplever at Malthe, som han holder af, taler hyggeligt med hans nye "voksne".

Malthe tager nogle billeder af besøget og laver en plakat, som hænger på stuen nogle dage, hvorefter Søren får den med hjem.

Nedenfor beskrives de 6 læreplanstemaer:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaerne, skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål, målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

Alsidig personlighedsudvikling:

- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.*
- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.*

I vuggestuen møder vi børnene med indlevelse, det gør vi bl.a. når vi tager imod børnene om morgenen. Her møder vi børnene med et anerkendende blik, nik og smil. Vi er fysisk tæt på barnet og retter sammen med barnet den fælles opmærksomhed mod afskeden med forældrene. Når afskeden er svær, afstemmer vi os selv i forhold til barnets følelser og støtter barnet, ved at sætte ord på det de oplever. Det gør vi bl.a. med en sætning som, "måske bliver du ked af det, når din mor går, fordi du elsker hende så højt". Her rummer vi de svære følelser, der kan være forbundet med en afsked.

I mødet med barnet har vi fokus på tydelig mimik, gestik og tale. Vi bruger verbal og nonverbal kommunikation samtidig, for at barnets forståelse optimeres. Det pædagogiske læringsmål opfyldes idet, at pædagogen og barnet deler fælles følelsestilstand og pædagogen samstemmer med barnets følelser, der opstår her i den svære afsked. Det er vigtigt for at kunne etablere kontakt og relation til andre.

I vuggestuen øver vi børnene i at handle selvstændigt. Det gør vi bl.a. i situationer når børnene på skift er med til at hente frokostvognen i køkkenet. Her går den voksne og et barn ud i køkkenet, kigger og undersøger maden og barnet skubber madvognen med egen kraft ind på stuen. Barnet præsenterer sammen med den voksne "dagens ret", og hjælper med at dele maden ud.

Vi har fokus på at den voksne guider og fungerer som barnets stillads, når de gennem gentagelser hjælper barnet med at turde kaste sig ud i mere. Således kan barnet få en succesoplevelse og har mulighed for at udvikle sig til et selvstændigt og stærkt individ, der kan tage initiativer og har indflydelse på egen hverdag. Vi tilpasser forventningerne til barnets nærmeste udviklingszone, så vi ikke kommer til at stille for store eller små krav til det enkelte barn.

I vuggestuen øver vi børnene at deltage i sociale fællesskaber. Det gør vi bl.a. gennem sanglege. Vi synger "rasleæg-sangen", hvor børnene på skift modtager og giver rasleægget videre til den næste, mens de synger, "Heyayay, (barnets navn), er her, (...)". Når barnet modtager rasleægget, skal de selv tage stilling til, hvor de vil gemme det, mens de andre børn synger og venter på at det er deres tur. Barnet øver sig i at give og modtage, vente på tur, tage initiativ, at se andre, samt selv at blive set. Børnene øver sig i at deltage i det gensidige forpligtende fællesskab, at gøre sig følelsesmæssige erfaringer i samværet med andre børn og voksne. Børnene får lov til at udfolde sig og afprøve egne potentialer.

Krop, sanser og bevægelse

- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.*
- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop,*

herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Smørhullet er hverdagen præget af at små børn udforsker verden ved at bruge deres krop aktivt hele dagen igennem:

Legeplads: Legepladsen har en lille bakke, så der er mulighed for at køre op ad bakken og holde balancen når der køres ned ad den. Om vinteren bruges den som kælkebakke.

Vi har mange forskellige legeredskaber som er med til at styrke børnenes motoriske udvikling, såsom gynger, skub selv biler, spinner, klatrestativ for de mindste med rutsjebane, man kan gå på line på kanten, man kan løbe på løbecykel, vippe på vippe og øve sin balance i snurretoppe.

Vi leger vandleg og oplever vandets mange muligheder ved at vande blomster, lege i vandbassin, bruge vandet og sandet til at lave mudderkager og være ude i regnvejr og hoppe i vandpytter.

Vi bager kager i sandkassen og i vores mudderhul og triller med bildæk på fliser

Lege: Vi støtter og stimulerer barnet til at udvikle egen kropsbevidsthed gennem pædagogiske bevægelseslege og motoriske aktiviteter. Vi leger sanglege, hvor grovmotorikken og barnets tænkning om kroppen skal samarbejde. Vi italesætter over for børnene hvad og hvordan kroppens funktioner fungerer og de mærker og prøver kræfter med kroppens styrker, herunder risikofyldt leg.

Eks.: Balder leger i legehuset, hvor der står et lille bord, som er lidt vakkelvornet. Han kravler op og kalder for at vi skal se ham. Den voksne siger: "Hold da op Balder, hvor er du højt oppe!" og smiler. Den voksne bliver i nærheden til Balder selv kravler ned og leger videre.

Vi bruger dansen og musikken til at fremme kropslig forståelse, sang og rytmer. Derudover laver vi rytmik, hvor vi igennem små sekvenser sætter fokus på kroppens forskellige dele. Vi leger med trommer og børnemassage, hvor børnene kommer op og ned i arousal. Vi italesætter følelser, der er mærkbare reaktioner fra kroppen som f.eks. "vi er trætte eller vi har energi", "vi er sultne eller mætte", "vi er kolde eller varme".

Vi har på de fleste stuer tilknyttet et puderum/ motorikrum, som indbyder til bl.a. balancelege, tumlelege, kravlelege, forhindringsbane, hule, fantasirejse, dans mm.

Fælles alrum: Vi har forskelligt motorisk legetøj stående fast i rummet, bl.a. en rutsjebane og en kravletunnel. Vi har derudover muligheden for at sætte en edderkoppegynge op, lave forhindringsbaner med forskellige sanseplader og mulighed for at sætte en mindre trampolin frem. Indimellem bruger vi også rummet til fælles arrangementer i form af "Fredagsrock", hvor udvalgte børn fra stuerne mødes og danser sammen. Vi afholder også jule- og fastelavsarrangementer, hvor vi synger og danser sammen.

Selvhjulpethed: Vi arbejder med selvhjulpethed dagen igennem, som giver børnene mulighed for at kunne selv, og styrker deres motorik. Vi lægger vægt på at børnene, i løbet af dagen, får mulighed at øve sig i f.eks. at kravle op og ned på stole, at gå op og ned ad stigen til puslebordet og til krybben, sådan at børnene får en fornemmelse af niveauer og øver deres egen kropsfornemmelse. Børnene bruger deres kroppe hver dag i praktiske sammenhænge.

Nærmiljø: Vi tager på små ture, hvor børnene selv kan gå ved siden af klapvogn eller holde i hånd. Vi bruger Fælledparken og legepladser i nærmiljøet, f.eks.: Den nærliggende boldbane, hvor der er rig mulighed til løb, fysisk aktivitet og leg med bolde, "Soppesøen" med bakker, gåtur til togene (gå langs klapvognen), plukke brombær langs fodboldbanerne mm.

Natur, udeliv og science

- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.*
- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.*

Målet med dette tema er altså, at barnet fremmer sin naturlige nysgerrighed og glæde ved naturen og naturvidenskab. Barnet får gode sanseoplevelser i naturen og barnet får oplevelser med årsag og sammenhæng i dets fysiske omgivelser. Målet er også, at barnet lærer udelivet at kende i al slags vejr, og at det får erfaring med hvad der findes af spændende ting og sager i naturen. Vi er ude hver dag, hvilket giver os rig mulighed for at sætte ord på de fænomener og indtryk, som børnene dagligt oplever.

Som medarbejdere er vi bevidste om at vi er forbilleder for børnene, og vores nærvær og engagement bliver afspejlet i børnene i form af nysgerrighed, begejstring og en lyst til at lære.

Vi arbejder hver dag med natur og science – både inde og ude.

Vi er vilde med at sanse og gøre det når vi leger med vand, når vi maler og når vi leger med modellervoks. Vi blander kartoffelmel og vand, da det skaber en spændende sanseoplevelse.

Vi leger med isterninger og taler om temperaturforskelle og forskelle i konsistens.

Børnene er med til at omplante stuens planter og om foråret sår vi karse. Børnene er med ude og købe karsefrø og vat, og når karsen er sået, skal de selv vande det. Derefter følger vi karsens spire i vindueskarmen. Dette er med til at give børnene en følelse af ejerskab og medbestemmelse.

Sommetider bager vi boller, som vi spiser om eftermiddagen, og til jul triller vi pebernødder.

Dejen er blød og kold, men når tingene kommer ud af ovnen, er de blevet hårde og varme!

Vi tager årstiderne med ind, når vi samler efterårsblade og sommerblomster sammen, som vi efterfølgende laminerer.

Vi er meget optagede af dyrelivet på legepladsen og bruger meget tid på at vende sten og pille bark af træerne, for at finde forskellige smådyr. Vi luger ukrudt, planter krydderurter og blomster, og om efteråret spiser vi æbler og pærer, som vi plukker fra legepladsens egne frugttræer og hvor vi sidder med børnene og deler ud af frugten. Det giver en fællesskabsfølelse for børnene at vi sidder sammen omkring "æbleprojektet" og samtidig får de også en oplevelse af naturen tæt på.

Vi går på stranden og sopper, cykler i Dyrehaven, og rundt i byens parker hvor vi plukker bær – fx plukker vi brombær i Fælledparken, både de sorte og de røde, de sure og de søde, og børnene får en sanseoplevelse af hvad der er surt og sødt.

Vi samler efterårets blade fra træerne, hvor farvekontrasterne er store og vi taler med børnene om bladenes farver og former.

Vi besøger ind imellem De Gamles By for at klappe bondegårdsdyr. Vi går i Kildevældsparken og Fælledparken for at kigge på det rige fugleliv. Her taler vi om forskellen mellem andrikker, blichøns og de store måger.

Kommunikation og sprog

- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.*
- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker behov og idéer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.*

I Smørhullet er vi meget bevidste om sprogets betydning for barnets dannelse og det er en rød tråd i alt, hvad vi gør.

Vi tager udgangspunkt i at sprog er kommunikation og at sproget udvikles i samspil med andre gennem dialog.

Der sker en rivende udvikling med barnets sproglige udvikling fra de starter i vuggestuen til de skal starte i børnehave. I det følgende vil vi beskrive, hvordan vi i det daglige arbejder med sprog og kommunikation i vuggestuen.

Det er et mål at barnet i vuggestuen støttes i at erobre sproget, og derfor er sprogstimulering en integreret del af al pædagogisk arbejde i vuggestuen. Det er samtidig vores forståelse at barnet meget tidligt opdager, at sproget – både det kropslige og det verbale – skaber kontakt, og at det er i relationen til andre mennesker, det lærer sig nyt og udvikler sig.

Vi tager udgangspunkt i, at barnet fra fødslen har en medfødt tilskyndelse til aktiv social kontakt – også i form af sprog. Det lille barns sprog høres i den første tid som pludren. Barnet forstår tidligt mere, end de selv kan udtrykke, og her er det særligt betydningsfuldt, at barnets pludren, gråd og kropssprog møder genklang hos de voksne med f.eks. øjenkontakt, mimik, spejling og sproglige tilbagemeldinger.

Eks: Bjørn på 11 måneder farer sammen, da en dør smækker i og ser op på Pia med store øjne, ” Uha hvad Bjørn! Den dør sagde lige bang, jeg tror du blev lidt forskrækket.” ” Kom vi går lige over og kigger på den.” Sammen går de over og undersøger døren, åbner og lukker et par gange.

Mellem et- og toårsalderen udtaler barnet flere enkelte ord og forsøger ofte at gentage noget af det den voksne siger. Fra toårsalderen høres mange enkelte ord og sætninger, og i slutningen af vuggestuetiden har vi samtaler med børnene hvor der skiftes tur mere end 5 gange, og børnene har samtaler med hinanden, hvor de selv kan understøtte deres rollelege i længere tid.

Vi har hver dag en struktur, hvor vi deler børnene i mindre grupper. På den måde kan vi være nærværende over for det enkelte barn, hvilket skaber det bedste rum for samspil.

I sprogarbejdet bestræber vi os på, at ord og handling skal hænge sammen, så det giver mening for barnet. Vi voksne skal med anvisninger og handlinger understrege, hvad vi siger til barnet f.eks. ”Nu giver jeg dig hagesmæk på”/”Jeg går lige ud på badeværelset”, mens vi rent faktisk gør det. Altså sætter ord på vores handlinger.

Den voksne skal have noget på hjertet, engagere sig i barnet, og sætte ord på hverdagens begivenheder med barnet. Når vi skal ind fra legepladsen og spise frokost, kan man først engagere sig i det, barnet er optaget af og så sige: ”Ej, hvor min mave rumler, jeg er sulten, lad os gå ind og spise frokost, du må også være sulten.” Og sproget følger med i garderoben og når der skal vaskes hænder og under måltidet, hvor man som voksen taler med børnene om, hvad de har lavet i løbet af formiddagen.

Det er også vigtigt at være opmærksom på, hvordan vi som voksne selv bruger sproget. I stedet for at spørge skal vi hellere benævne. ”Hvad er det?”/”Hvad siger den?” skal i stedet være ”Det er en

ko, den siger muh". På den måde giver man børnene gloserne, i stedet for at vi quizzer dem. Det er meget svært at ramme præcist med et spørgsmål. Man risikerer to scenarier, enten er spørgsmålet for nemt og barnet føler sig talt ned til og gider ikke svare eller at spørgsmålet er for svært, så barnet ikke kan svare.

Vi prøver også undgå at bruge negationer som nej og ikke. Vi er børnenes GPS, der skal vise den rette vej. Tænk hvis GPS'en i bilen sagde: "Du er kørt forkert, du er kørt forkert...". Så i stedet for at sige: "Du må ikke cykle ind i Sofie." Siger vi: "Du skal køre uden om Sofie." Og i stedet for: "Du må ikke løbe ud på vejen." Siger vi: "Du skal blive på fortovet".

Det er vigtigt at den voksne er et godt forbillede og ikke råber efter barnet. Barnet lærer ikke kun af, hvad vi siger, men også af, hvad vi gør. Den voksne må gå hen til barnet og tale med det.

Når vi indimellem har børn, der af forskellige årsager, i perioder, har udfordringer med den sproglige udvikling, er vi meget opmærksomme på at støtte barnet yderligere. Det hjælper sjældent at øse en masse ord på barnet, F.eks. ved ordforrådstæning (billedlotteri, vendespil) derimod kan vi gøre følgende:

- Vi observerer. Ser barnets initiativer og følger dem. Sætter os ned og imiterer barnets leg. Leger barnet med en bil. Leger vi også med en bil og imiterer barnets lyde og gestik.
- Vi siger ikke noget. Vi venter. Leger og venter.
- På et tidspunkt siger barnet noget. "Blå bil" eller "hurtigt" eller lignende.
- Så svarer vi begejstret på barnets sproglige initiativ. Smiler bekræftende, venter for at give tid til barnets næste sproglige initiativ, mens vi i legen understøtter den gode stemning.

Forskningen viser at samspil af høj kvalitet fremmer sprogudvikling.

Vores vigtigste opgave er derfor at skabe en god, rar og tryk atmosfære i vuggestuen, hvor der er ro til at tale med børnene i en fælles opmærksomhed. Sproget kobles til fælles situationer og oplevelser for således at blive en del af barnets sproglige forståelse.

Eks: 4 børn på Pandastuen har været på cykeltur til Svanemøllen strand, der er blevet taget billeder og personalet har lavet en planche med fotos fra turen, dekoreret med sand og tørret tang. Planchen hænger på stuen og både børn og voksne kigger på og taler om den gode tur. Samtalerne forankrer oplevelsen i erindringen og fortællingens ord lagres.

For at stimulere sproget i hverdagen laver vi voksne også sjov med sproget, siger noget der er helt forkert, så børnene kan rette os, fortæller rim og remser, læser bøger/ dialogisk læsning og laver masser af sanglege med fagter og krop.

Læreplanstema: Social udvikling.

- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.*
- *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.*

Vi mener at grundlaget for børns sociale udvikling er at barnet føler sig trygt og trives i sin dagligdag. For at kunne åbne sig for omverdenen skal barnet opleve, at der bliver draget omsorg for det og at dets følelser og intentioner bliver anerkendt.

Vi prioriterer den tætte tilknytning mellem barnet og dets vuggestuevoksne og sætter mange ressourcer af til at tage imod de nye børn og deres forældre.

Vores erfaring er at børnene er mere nysgerrige og åbne over for den sociale del af vuggestuelivet, når både de og deres forældre føler sig trygge, og at vi kender hinanden.

Deltagelse og medindflydelse

Vuggestuebørn har behov for at de voksne opstiller rammer for det sociale samvær, som giver alle børnene lige mulighed for at deltage.

Alle aktiviteter i løbet af dagen (Spontane, planlagte og rutiner) bærer præg af at de voksne er tæt på og guider og tolker, når der er behov.

De forskellige aktiviteter bliver løbende justeret, så børnenes forskellige deltager strategier tilgodeses.

Vuggestuebørn bestemmer ikke hvor de vil gå i vuggestue, med hvem eller hvor lang deres dag skal være. Vi mener at de små børn har brug for at få indflydelse på deres vuggestueliv i det omfang det er muligt og når de profiterer af det.

Eksempler på deltagelse:

Spontan aktivitet:

Karla og Mille leger med dukker, som de putter. Peter vil gerne være med og tager en dyne fra legen. De 2 skælder ud og råber nej. Den voksne træder til som tolk: "Jeg tror Peter gerne vil være med, vil du gerne lege med de andre Peter?" "Ja" siger Peter. "Karla og Mille", Peter vil gerne være med siger han. "Peter måske kan du finde en anden dukke, så kan du være far" Peter finder en dukke med hjælp fra den voksne og legen fortsætter med alle tre børn.

Planlagt aktivitet:

9 børn og 3 voksne laver en aktivitet med at rasle æg, de synger i kor og laver fagter til. Aktiviteten er tilrettelagt så nogle børn sidder i rundkreds på puder, nogle børn står tæt på og deltager, et

barn sidder i et hjørne ved siden af en voksen på gulvet med et rasle æg og kigger på og et barn går til og fra. Alle børn deltager på hver deres måde og finder glæde ved samværet.

Eksempel på medindflydelse:

Rutineaktivitet:

Efter frokost skal børnene skiftes og have en lur. En voksen siger "kom Jens, jeg vil gerne skifte dig" "Nej" siger Jens. "Hmmm, skal du lige lege færdig først?" Jens nikker. "ok så skifter jeg lige Karla først og så kommer jeg og henter dig bagefter." Jens nikker og går fornøjet med på badeværelset lidt senere.

Empati

Vi støtter børnene i at udvikle empati gennem den tætte, kærlige relation mellem barn og voksen. Vores erfaring er, at børn der oplever, at andre sætter sig i deres sted og forstår dem, er bedre i stand til at udvikle empati.

Vi hjælper børnene til at kende og udtrykke deres egne følelser ved at spørge indtil dem og sætte ord på. Vi hjælper på samme måde børnene til at få øje på de andre børns indre liv ved at sætte ord på deres initiativer og følelser.

Vi prøver at stille spørgsmål til børnenes følelser og meninger, og at give udtryk for vores egne.

Vi arbejder med dette løbende hele dagen, der er uendelige muligheder for at dele ud af sig selv og prøve at forstå andre.

Eksempler på empatiudviklende situationer:

Emma bliver afleveret på skødet af den voksne af Mor tidlig morgen. Hun græder og rækker ud efter Mor, som skynder sig ud ad døren. Den voksne siger: "Åh ja, du græder, jeg tror du bliver ked af det når Mor går?" Emma græder stadig, men kigger op på den voksne. "Det kender jeg godt, kan du tro. Nogle gange er det det svært at sige farvel, synes jeg også." Pause og ro i kroppen hos den voksne. "Jeg er sammen med og jeg vil gerne trøste dig og passe på dig." Emma er holdt op med at græde og putter sig ind til den voksne, mens hun peger på brødet, der står på bordet.

En voksen sidder og synger tommelfingersangen med en gruppe børn og Peter får en briotogskinne i hovedet ved et uheld, han græder højlydt og den voksne afbryder sangen for at trøste. Sophia råber "vi skal synge igen!!" Den voksne siger: "Peter er jo ked af det, vi skal lige trøste ham, så kan vi synge igen bagefter. Sophia tænker og siger: "Ja han græder, for han slog sit hoved" Den voksne: "Ja det er rigtigt, det gør ondt, han blev rigtig ked af det." **Kultur, æstetik**

og fællesskab:

Målet er, at barnet kan se og forstå sig selv i kulturen i vuggestuen, og se sig selv som værende en del af et fællesskab. Barnet har ret til at føle, at det hører til i kulturen og derfor bringes barnets "liv" ind i vuggestuen fx gennem billeder hjemmefra, som hænges op. Ting hjemmefra, som sutteklud og legetøj m.m. kan have stor betydning for barnet og kan sagtens bringes med i vuggestuen. Barnet lærer først stuens kultur at kende og har her for første gang en oplevelse af at være en del af et fællesskab. På legepladsen oplever barnet det større fællesskab i mødet med børn og voksne fra andre stuer. Barnet

præsenteres i løbet af vuggestuetiden for nærmiljø, fx Fælledparken, tog station ved Svanemøllen st. metro m.m.

Medarbejderne tilrettelægger en genkendelig rytme dagen igennem, og tilstræber ro på visse tidspunkter af dagen. Vi skaber plads til spontanitet, fjolleri, fest og farver. Højtiderne fejres, julen med julepynt, risengrød og knas, fastelavn med "tøndeslagning" og godter i tønden. Stuerne pyntes op til påske, og vi sår karse.

I juni arranger medarbejderne afskedsfest for de børn der skal videre i børnehave i løbet af året. Og vi synger:

"Vi holder afskedsfest, vi holder afskedsfest for børnene, har sidste dag i dag.

Det sku man ikke tro, for de er bare goe` de er ligeså go `som en på to.

De hopper rundt omkring, de gør så mange ting, de er flotte, de er en god cigar. Så derfor siger vi nu, vi holder af dig du, du skal ha `et højt farvel".

Vi holder vuggestuens fødselsdag hvor hele familien bliver inviteret til lagkage, boller og kakao. Vi holder juleklip, også for hele familien på stuerne med pebernødder og æbleskiver. Vi er med andre ord et hus der holder af traditioner. Det skaber en sammenhængskraft der samler børn og voksne.

Evaluering af arbejdet med læreplanens mål.

I Smørhullet arbejder vi løbende med vores læreplans mål, hver dag, hver uge, hver måned og hvert år.

Det er ikke usædvanligt, at en stue berører alle læreplanstemaerne på en enkelt dag, gennem planlagte aktiviteter/ lege og spontant opståede aktiviteter/lege.

Hver enkelt stue benytter sig af metodefrihed, når de arbejder med læreplanens mål. Nogle stuer arbejder med faste grupper af børn i perioder, andre planlægger temaer eller aktiviteter for en given tidsperiode og nogle stuer tager udgangspunkt i de fremmødte børn og voksne om morgenen og planlægger dagen derudfra.

Det samlede grundlag for arbejdet med læreplanens mål er den fælles refleksion på stuen.

Fælles skal i denne forbindelse forstås som at stuenes medarbejdere deltager på lige fod både pædagoger, medhjælpere og studerende. På den måde for vi udnyttet vores ressourcer bedst og alle tager ansvar for børnenes trivsel, udvikling, dannelse og læring.

Hver dag når børnene sover, har stuen tid til at gennemgå formiddagen, dele praksisfortællinger og planlægge aktiviteter. " Hvad virkede godt i dag?" " Hvilke læreplanstemaer var i spil?" "Hvad fik børnene oplevet, lært sig, med sig i dag" " Hvad skal vi have mere af?"

Derudover holder stuerne stuemøde og vejledning med studerende, som også bruges på fælles refleksion og forberedelse.

Som refleksionsmetode har vi valgt at bruge Carsten Pedersens Socialt Inkluderende Praksisanalyse (2009)

Metoden bygger på en spørgsmålsbaseret analyse af personalets praksisfortællinger og udmærker sig ved at være praktisk, anvendelig og overskuelig.

Analysen resulterer i en diskussion af handlemuligheder, som efterfølgende skal prøves og evalueres.

Vi arbejder med fotodokumentation af læreplansarbejdet bl.a. i form af fotoplancher til forældre og børn og aktivitetskataloger til personalet.

Stuerne evaluerer arbejdet med læreplanens mål sammen på personalemøder og på pædagogiske dage.